

Sygn. akt I ACa 593/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Dariusz Kłodnicki (spr.)

Sędziowie: SSA Janusz Kaspryszyn

SSA Małgorzata Lamparska

Protokolant: Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **Syndyka Masy Upadłości (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej we W.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 28 stycznia 2016 r. sygn. akt X GC 375/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

W dniu 11.02.2014 r. (...) SA w upadłości układowej we W. wniosła o zasądzenie od (...) SA w W. kwoty 122.471,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powództwa podniosła, że pozostawała w stałych stosunkach handlowych ze stroną pozwaną, w ramach których sprzedawała na jej rzecz

rury i blachy stalowe. W związku z nieterminową płatnością faktur wystawionych na rzecz pozwanej przez powodową spółkę w okresie od 16.05.2012 r. do

11.10.2012 r., obciążyła ją notą odsetkową nr (...). - datowaną na

4.01.2013 r., na kwotę objętą żądaniem pozwu, która nie została uregulowana.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając żądanie pozwu.

Strona pozwana wniosła przeciwko niemu sprzeciw żądając oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na jej rzecz od strony powodowej zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniosła zarzut braku legitymacji procesowej czynnej wskazując, że dochodzone należności objęte fakturami dołączonymi do pozwu zostały scedowane przez upadłą spółkę na rzecz (...) spółkę z o.o. w W., a brak jest dowodów z których wynikałoby, iż miałyby miejsce zwrotna umowa cesji.

W odpowiedzi strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu wskazując, że z przedstawionych przez nią dowodów wynika fakt, iż na powrót stała się właścicielem należności objętych żądaniem pozwu.

Postanowieniem z dnia 1.07.2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu (sygn. akt VIII GUp 5/13) zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego strony powodowej (...) S.A. we W. z postępowania z możliwością zawarcia układu na postępowanie obejmujące likwidację majątku upadłego.

Postanowieniem z dnia 24.09.2014 r. Sąd Okręgowy zawiesił postępowanie z urzędu na podstawie art.174 § 1 pkt. 4 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 18.05.2015 r. Sąd Okręgowy podjął zawieszony postępowanie w związku z oświadczeniem Syndyka Masy Upadłości o przystąpieniu do niniejszej sprawy.

Wyrokiem z dnia 28.01.2016 r. – sygn. akt X GC 375/15, Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 122.471,11 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1.02.2014 r. (pkt I) oraz 9.741 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Podstawą jego wydania były następujące ustalenia faktyczne.

(...) S.A. we W. prowadziła działalność gospodarczą w zakresie m.in. produkcji i obróbki metali oraz hurtowej sprzedaży wyrobów metalowych. (...) S.A. znajduje się w upadłości likwidacyjnej.

(...) S.A. w W. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie m.in. produkcji pozostałego sprzętu elektrycznego, produkcji maszyn dla rolnictwa i leśnictwa, produkcji nadwozi do pojazdów silnikowych, produkcji przyczep i naczep.

(...) S.A. i (...) S.A. pozostawały ze sobą w stałych stosunkach handlowych, które polegały na tym, że (...) S.A. składała zamówienia na rury i blachy, które realizowała (...) S.A., dostarczając zamówiony towar i wystawiając w zamian faktury VAT z 90-dniowym terminem płatności.

W dniu 1.12.2003 r. zawarta została umowa handlowa pomiędzy (...) sp. z o.o., jako Kupującym, a (...) S.A. we W., jako Sprzedającym. (...) S.A. powstała z przekształcenia (...) sp. z o.o. (...) S.A. zmieniła firmę na (...) S.A.

Postanowieniami umowy z dnia 1.12.2003 r. określono zasady sprzedaży wyrobów hutniczych i usług towarzyszących będących w ofercie handlowej Sprzedającego. Strony umowy ustaliły warunki płatności za pobrane towary w § 5 umowy, zgodnie z którym płatność miała następować przelewem bankowym na rachunek bankowy podany w fakturze w terminie 60 dni od daty wystawienia faktury (termin poprawiony ręcznie na wydruku umowy i parafowany przez strony). Termin płatności miał być za każdym razem wpisany na fakturze. Strony ustaliły, że sprzedaż będzie objęta usługą factoringu (§ 5 pkt 6). Zgodnie z § 8 ust. 2 umowy Sprzedający zastrzegł sobie prawo dokonania cesji wierzytelności, uzyskując uprzednio pisemną zgodę wierzyciela (Kupującego).

W raportach bieżących Komisji Nadzoru Finansowego z maja 2011 r. i lutego 2012 r. dotyczących przekroczenia wartości dostawy realizowanych w ramach współpracy z (...) S.A. progu 10 % kapitałów własnych (...) S.A. oraz przekroczenia wartości zamówień na dostawy w ramach współpracy z (...) S.A. progu 10 % kapitałów własnych (...) S.A. wskazano, że zasady współpracy pomiędzy spółkami określono w grudniu 2003 r.

W dniu 6.04.2011 r. zawarto umowę factoringową nr (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. w W. jako (...), a (...) S.A. we W. jako F., na podstawie której (...) zobowiązał się w sposób stały do świadczenia na rzecz F. usług factoringowych z przejściem ryzyka na zasadach określonych w Regulaminie Świadczenia Usług (...) z Przejściem Ryzyka (§ 1).

W dniu 13.10.2011 r. sporządzono aneks nr 2 do umowy factoringowej nr (...) pomiędzy (...) Sp. z o.o. w W. jako Faktorem, a (...) S.A. we W. jako Faktorantem, na mocy którego, w związku ze zmianą firmy Faktoranta z (...) S.A. na (...) S.A. we wszystkich zapisach umowy jako Faktoranta rozumiano odtąd (...) S.A. Ponadto zmieniono § 1 umowy nadając mu brzmienie: „Na podstawie niniejszej Umowy factoringowej (zwanej dalej Umową), Faktor zobowiązuje się w sposób stały do świadczenia na rzecz Faktoranta usług factoringowych bez przejęcia Ryzyka, na zasadach określonych w Regulaminie Świadczenia Usług Faktoringowych bez Przejęcia Ryzyka (zwanym dalej Regulaminem).

Zgodnie z postanowieniem §16 pkt 2 Regulaminu Świadczenia Usług Faktoringowych bez Przejęcia Ryzyka „Faktor jest uprawniony do dokonania Cesji Zwrotnej, jeżeli 1) opóźnienie w spłacie Wierzytelności przez Kontrahenta przekroczyło Termin Żądania określony w Umowie lub/i 2) Faktorant spłacił w całości Wierzytelność wraz z należnościami ubocznymi.” Termin żądania określony w Regulaminie wynosił 60 dni.

Dnia 18.10.2011 r. zawarto umowę o przelew wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia ryzyka kredytu kupieckiego oraz Umowy S. pomiędzy (...) Sp. z o.o. w W. jako Faktorem, a (...) S.A. we W. jako Cedentem, na podstawie której na zabezpieczenie spłaty należności wynikających z umowy factoringu nr (...) zostały przelane wierzytelności przysługujące (...) S.A. z tytułu umów ubezpieczenia zawartych z (...) S. A.

W dniu 18.10.2011 r. (...) S.A. zawiadomiła (...) S.A., że zawarła Umowę Factoringową z firmą (...) sp. z o.o., skutkiem czego jest cesja na rzecz (...) sp. z o.o. wierzytelności przysługujących (...) S.A. od (...) S.A. Jednocześnie poinformowano, że płatności za obecne i przyszłe faktury należy dokonywać na rachunek (...) sp. z o.o. w W..

W ramach współpracy handlowej pomiędzy stronami (...) S.A. wystawiła (...) S.A. faktury VAT za dostarczone towary. Faktury te wystawiono pomiędzy dniem 16.02.2012 r., a 31.05.2012 r., określając na każdej z nich 90 dniowy termin płatności. Faktury VAT opatrzone były pieczęcią informującą, iż wierzytelności udokumentowane fakturami zostały przeniesione na (...) Sp. z o.o. i płatności z ich tytułu należy dokonywać na rachunek Banku (...) S.A.

(...) S.A. dokonała zapłaty należności ze wspomnianych faktur po terminie płatności każdej z nich i dane dotyczące terminów zapłaty umieszczono na wydruku rozliczenia wierzytelności dokonanego przez (...) Sp. z o.o.

W związku z uregulowaniem przez (...) S.A. należności głównych po terminie (...) sp. z o.o. obciążyla (...) S.A. odsetkami z tego tytułu i dokonał potrącenia wzajemnych należności.

(...) S.A. wpływały zajęcia komornicze i skarbowe dotyczące należności na rzecz (...) S.A. Spółka (...) S.A. poinformowała Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. oraz Naczelnika Urzędu Skarbowego we W., że spółce (...) S.A. nie przysługują od spółki (...) S.A. żadne wierzytelności.

W dniu 20.11.2012 r. (...) Sp. z o.o. w W. wysłała do (...) S.A. w W. pismo w związku z pojawiającymi się informacjami dotyczącymi zajęć komorniczych oraz skarbowych dotyczących (...) S.A., informując, iż uprawnionym do otrzymania zapłaty za faktury wystawione przez (...) S.A. jest wyłącznie (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy factoringowej nr (...).

W dniu 11.06.2014 r. (...) sp. z o.o. wysłała do (...) S.A. pismo, w którym poinformowano, że w dniu 20.11.2012 r. omyłkowo wysłano pismo do (...) S.A. oraz że na dzień 20.11.2012 r. (...) S.A. była właścicielem niezapłaconych odsetek ustawowych wynikających z opóźnień w płatnościach (...) S.A.

Dnia 4.01.2013 r. (...) S.A. wystawiła (...) S.A. notę odsetkową nr (...), z której wynika, iż wartość odsetek z tytułu nieterminowych płatności faktur VAT wystawionych pomiędzy dniem 16.02.2012 r. a dniem 31.05.2012 r. wynosi 122.471,11 zł.

Dnia 8.10.2013 r. (...) sp. z o.o. w W. zawiadomił (...) S.A. we W. o wycofaniu kontrahenta (...) S.A. z obsługi factoringowej, w związku z czym płatności za faktury wystawione przez (...) S.A. na (...) S.A. powinny być regulowane na rachunek wskazany przez (...) S.A.

Dnia 14.10.2013 r. (...) S.A. w upadłości układowej skierowała do (...) S.A. wezwanie do zapłaty kwoty 122.471,11 zł w związku z wystawioną notą odsetkową nr (...) w terminie 3 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Dnia 6.11.2013 r. pełnomocnik (...) S.A. w związku z otrzymaniem wezwania do zapłaty noty odsetkowej (...). wysłał do pełnomocnika (...) S.A. pismo informując, iż brak jest przesłanek do żądania zapłaty odsetek na rzecz (...) S.A. w związku z dokonanym przelewem wierzytelności na rzecz (...) sp. z o.o., o czym (...) S.A. została poinformowana 18.10.2011 r.

Dnia 8.01.2014 r. Bank (...) S.A. we W. wysłał pismo do (...) S.A. w upadłości układowej we W. z kopią dla (...) S.A. w W. dotyczące przelewu zwrotnego, w którym oświadczył, że w odniesieniu do umowy o przelew wierzytelności z dnia 20.11.2012 r. Bank przelewa zwrotnie na Spółkę (...) S.A.) wszelkie przysługujące mu prawa przelane na rzecz Banku na podstawie umowy z dnia 20.11.2012 r.

Dnia 21.01.2014 r. (...) S.A. w W. otrzymała pismo od pełnomocnika (...) S.A. informując, iż ze względu na cesje zwrotne dokonane w dniu 8.01. 2014 r. pomiędzy Bankiem (...) S.A., a (...) S.A. w upadłości układowej żądanie zapłaty odsetek przez (...) S.A. jest uzasadnione.

Dnia 16.05.2014 r. (...) S.A. otrzymała od (...) sp. z o.o. pismo z informacją, iż w związku z umową faktoringu (...) będącą umową, w ramach której (...) sp. z o.o. nie przejmował ryzyka niewypłacalności kontrahentów, wszelkie niezapłacone należności, w tym należności uboczne, z mocy umowy zostały scedowane zwrotnie na (...) S.A., co nastąpiło do dnia 19.11.2012 r. W związku z tym na dzień 20.11.2012 r. (...) S.A. była właścicielem niezapłaconych odsetek ustawowych wynikających z opóźnień w płatnościach kontrahenta (...) S.A. i dlatego z tym mogła dokonać przeniesienia tych należności na (...) S.A.

Dnia 18.01.2016 r. w odpowiedzi na zobowiązanie tut. Sądu wpłynęło pismo od (...) sp. z o.o., w którym pełnomocnik (...) sp. z o.o. w W. oświadczył, że bank posiada kopię pisma z 16.05.2014 r. oraz że z informacji z systemu (...) sp. z o.o. wynika, że na dzień 11.02.2014 r. (...) sp. z o.o. nie przysługiwały wierzytelności (w tym również z tytułu odsetek) od (...) S.A. z tytułu umowy faktoringowej (...) zawartej pomiędzy (...) z (...) S.A. Z informacji z systemu księgowego banku wynikało również, iż na dzień sporządzenia pisma nie występowało zadłużenie (...) S.A. z tytułu umowy faktoringowej (...) zawartej pomiędzy (...) z (...) S.A.

W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie zwrócił uwagę, że bezspornym był zarówno fakt braku zapłaty przez stronę pozwaną należności odsetkowych wynikających z nieterminowych płatności z tytułu faktur VAT wystawionych przez stronę powodową i załączonych do pozwu, jak również sposób wyliczenia i wysokość odsetek dochodzonych w pozwie, wyrażonych w notie odsetkowej (...). Istotą sporu było natomiast twierdzenie strony pozwanej o braku legitymacji czynnej po stronie powodowej. Dokonując oceny bezzasadności niniejszego zarzuty wskazał, że strona powodowa wykazała w toku procesu, iż doszło do przejścia uprawnień dotyczących wierzytelności dochodzonych w pozwie na jej rzecz.

W pierwszym rzędzie wskazał, że przejście wierzytelności na mocy postanowień umowy faktoringowej (...), bez potrzeby zawierania odrębnej umowy pomiędzy stroną powodową a faktorem, wynikało z postanowień § 16 Regulaminu Świadczenia Usług Faktoringowych bez Przejęcia Ryzyka, zgodnie z którym „Faktor jest uprawniony do dokonania Cesji Zwrotnej, jeżeli 1) opóźnienie w spłacie Wierzytelności przez Kontrahenta przekroczyło Termin Żądania określony w Umowie lub/i 2) Faktorant spłacił w całości Wierzytelność wraz z należnościami ubocznymi.” Powołane postanowienie wskazuje na dwie przesłanki, które nie muszą być spełnione łącznie, aby faktor dokonał cesji zwrotnej na faktora.

W ocenie Sądu strona powodowa przez przedstawienie dokumentów dotyczących wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami umowy faktoringowej, w postaci faktur VAT z załącznikami oraz oświadczeń o potrąceniu wzajemnych wierzytelności (k.191-238), udowodniła spełnienie drugiej przesłanki z wymienionego postanowienia Regulaminu.

Wskazał w pierwszym rzędzie, że fakt dokonania cesji zwrotnej został potwierdzony przez oświadczenia (...) sp. z o.o. stwierdzające jednoznacznie przejście wierzytelności na stronę powodową, a wyrażone m.in. w piśmie z dnia 16.05.2014 r. oraz w oświadczeniu (...) sp. z o.o., które wpłynęło do Sądu dnia 18.01.2016 r. Ponadto dowodem tego, że wierzytelności te były przedmiotem cesji zwrotnej na stronę powodową jest oświadczenie (...) S.A. wyrażone w piśmie z 8.01.2014 r.

Co do zarzutu strony pozwanej odnośnie konieczności uzyskania jej zgody na dokonanie zwrotnej cesji wierzytelności przez stronę powodową na (...) Sp. z o. o., zgodnie z postanowieniami umowy handlowej z dnia 1.12.2003 r., Sąd Okręgowy wskazał, że zastrzeżenie umowne regulowane w art. 509 k.c., nie może być w żadnym razie wykorzystywane przez dłużnika do uniknięcia zapłaty wierzycielowi pierwotnemu. Zastrzeżenie to należy bowiem oceniać jak każdą umowę, co do ważności i skuteczności pod kątem zgodności z zasadami współzycia społecznego. Jest ono zastrzeżeniem, które ma być korzystne dla dłużnika, ale nie oznacza to, że może prowadzić do sytuacji, w której dłużnik uniknie w ogóle zapłaty za wymagalny dług. Ponadto zwrócił uwagę, powołując się na postanowienia umowy handlowej z 1.12.2003 r. zawartej między stronami sporu, że nie można pomijać § 5 pkt 6, w którym strony ustaliły, że sprzedaż będzie objęta usługą factoringu. W ocenie Sądu postanowienie to należy traktować jako szczególnie zastrzeżenie, zgodnie z którym strony wyraziły zgodę na zawieranie umów factoringowych, czyli również na dokonywanie w ich ramach przelewów wierzytelności oraz cesji zwrotnych. Dokonanie cesji przez stronę powodową na (...) spółkę z o. o. nastąpiło w związku z umową factoringową, a cesja zwrotna została potwierdzona przez faktora. Nie ulega więc wątpliwości, iż uprawnionym do dochodzenia wierzytelności objętych pozwem była strona powodowa.

O kosztach procesu orzekł zgodnie z jego wynikiem.

Strona pozwana zaskarżając niniejszy wyrok w całości zarzuciła Sądowi Okręgowemu, że przy jego wydaniu dopuścił się naruszenia:

- art. 514 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że zgoda na konkretny przelew wierzytelności na rzecz konkretnego nowego wierzyciela, odnosi się także do dalszych przelewów, w tym w szczególności przelewów wierzytelności na rzecz podmiotów niebędących stroną umowy faktoringowej;

- art. 65 §1 k.c. poprzez przyjęcie, że wyrażając w umowie z dnia 1.12.2003 r. zgody na objęcie należności wynikających z umowy faktoringiem, pozwana wyrażała zgodę na wszystkie postanowienia poszczególnych umów factoringowych i Regulaminów obowiązujących u faktorów,

- art. 207 §6 k.p.c. poprzez dopuszczenie spóźnionych dowodów i oparcie rozstrzygnięcia na tych dowodach.

W oparciu o powyższe zarzuty wniosła o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz zwrotu kosztów procesu w I instancji oraz zasądzenie od strony powodowej na jej rzecz kosztów procesu w II instancji.

W odpowiedzi strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od strony pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

W ocenie Sądu Apelacyjnego apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Podstawą jej rozpoznania były ustalenia faktyczne na jakich Sąd Okręgowy oparł zaskarżony wyrok, bowiem wbrew stawianym przez pozwaną zarzutom znajdowały one pełne odzwierciedlenie, w prawidłowo zgromadzonym w niniejszej sprawie materiale dowodowym.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 207 §6 k.p.c., którego pozwana upatrywała w dopuszczeniu spóźnionych dowodów i oparcie się na nich przy rozstrzygnięciu sprawy, należy w pierwszym rzędzie wskazać, iż nie mógł on odnieść skutku w świetle regulacji art. 162 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strona mogła w toku posiedzenia, a jeżeli nie była na nim obecna - na najbliższym posiedzeniu, zwrócić uwagę sądu na uchybienie przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu, przy czym strona, która zastrzeżenia nie zgłosiła, traci prawo powoływania się na to uchybienie w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu albo, że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. W kwestii tej wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z 27.10.2005 r. III CZP 55/05 (OSNC 2006 Nr 9, poz. 144) w odniesieniu do postanowień dowodowych, wyrażając podzielony przez Sąd Apelacyjny pogląd, że strona nie może skutecznie zarzucić w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania, polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności, jeśli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, a w razie nieobecności - na najbliższym posiedzeniu, chyba że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy. W niniejszej sprawie strona pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie zgłosiła zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c., po wydaniu przez Sąd Okręgowy postanowień dowodowych na rozprawie w dniu 24.11.2015 r. (e – protokół k: 376 – 378) oraz w dniu 21.01.2016 r. (e – protokół k: 394 – 396), stąd też utraciła prawo do powoływania się na uchybienia procesowe z tym związane, gdyż te nie należą do kategorii podlegającej uwzględnieniu z urzędu, ani też w stanie sprawy nie zachodzi brak winy w niezgłoszeniu zastrzeżeń (zresztą na tenże skarżącą nie powoływała się w apelacji).

Należy przy tym zwrócić uwagę, że strona pozwana podnosząc ten zarzut zdaje się nie dostrzegać, że w ramach sprzeciwu od nakazu zapłaty nie formułowała twierdzeń, jakoby w zakresie zakupionych przez nią towarów, objętych specyfikacją faktur złożonych wraz z pozwem, miało to następować w ramach umowy z dnia 1.12.2003 r., która zawierała uzgodnienia odnośnie wyrażenia przez nią zgody na cesję wierzytelności, ani też nie twierdziła, aby strony obowiązywał zakaz cesji wierzytelności. Zostały one podniesione dopiero na dalszym etapie postępowania (w piśmie procesowym z dnia 17.08.2015 r. – k: 300 – 301), bez wyjaśnienia przyczyn dla których nie zostały podniesione już w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Na rozprawie w dniu 24.11.2015 r. Sąd Okręgowy dopuścił dowody z dokumentów złożonych do tej pory przez obie strony, a zatem należy wnioskować że uznał, iż nie spowoduje to zwłoki w rozpoznaniu sprawy – art. 207 §5 k.p.c. W ocenie Sądu Apelacyjnego, brak jest podstaw do zakwestionowania trafności podjętej w tym zakresie decyzji, a co istotne na tle omawianego zarzutu, nie jest ona krzywdząca dla strony pozwanej, skoro w podobnych okolicznościach Sąd Okręgowy jednakowo potraktował zarówno stronę powodową, jak i pozwaną spółkę.

Za bezzasadne należało również uznać zarzuty odnośnie naruszenia art. 65 §1 k.c., na tle ocen dokonanych przez Sąd Okręgowy, co do skuteczności umów cesji wierzytelności dokonanej na rzecz (...) SA oraz cesji zwrotnych dokonanych na rzecz strony powodowej, w związku z zastrzeżeniem zawartym w umowie z dnia 1.12.2003 r. odnośnie konieczności wyrażenia przez nią zgody w tym zakresie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego taka zgoda nie była konieczna w odniesieniu do umowy faktoringowej, mając na uwadze jej charakter oraz to, że w wyniku zwrotnych cesji wierzytelności, podmiotem uprawnionym do ich dochodzenia była strona, z którą te uzgodnienia miały być poczynione. Zwrócić należy uwagę, że umowa ta była umową tzw. factoringu niewłaściwego, która charakteryzuje się tym, że faktor może zwrócić nabytą wierzytelność cedentowi, w przypadkach określonych tą umową. Nie miała ona zatem na celu definitywne przeniesienie tych wierzytelności, lecz spełniała inne zakładane w dacie jej zawarcia cele, która to okoliczność znana była stronie pozwanej. Wskazać również należy, że zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby faktorowi znana była umowa z dnia 1.12.2003 r., czy też, że był on informowany o tym, jakoby strony na etapie składania zamówień uzgodniły zakaz cesji wierzytelności. Nie tylko, że pozwana spółka, w jakikolwiek sposób nie nawiązała do tych zakazów w dacie zawarcia tych umów,

ani w trakcie ich obowiązywania, ale również nie wskazała na nie w ramach sprzeciwu od nakazu zapłaty. W tych okolicznościach oczywistym jest, że faktor nie zwracał się o wyrażenie zgody na zwrotną cesję wierzytelności. Nie zabiegała również o nią powodowa spółka, co można tłumaczyć chociażby jej konsekwentnym stanowiskiem, co do braku tego typu zakazu. Jak trafnie zwrócił na to uwagę Sąd Okręgowy strony w §5 pkt. 6 umowy z 1.12.2003 r. ustaliły, że sprzedaż będzie objęta usługą factoringu. Postanowienie to należy traktować jako szczególnie zastrzeżenie, zgodnie z którym strony wyraziły zgodę na zawieranie umów factoringowych, czyli również na dokonywanie w ich ramach przelewów wierzytelności oraz cesji zwrotnych.

Ponadto uzasadnione jest to również tym, że ponownie nabywała ona wierzytelności wynikające ze stosunku prawnego, w ramach którego ten zakaz miałby być zawarty, a zatem cel jego ustanowienia nie mógł być naruszony.

Nawet gdyby założyć, że faktor winien mieć zgodę strony pozwanej na dalszy przelew wierzytelności, to nie sposób abstrahować od tego, że z roszczeniem nie występuje podmiot, który miałby nabyć sporną należność, lecz podmiot, który był stroną umowy w wyniku, której te wierzytelności powstały.

Ten ostatni argument odnosi się również do cesji wierzytelności dokonanej przez powodową spółkę na rzecz (...) SA.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego fakt zwrotnego przeniesienia tych wierzytelności, na rzecz spółki (...) jeszcze przed ogłoszeniem jej upadłości likwidacyjnej, nie budził wątpliwości w świetle pism (...) spółki z o.o. z 8.10.2013 r. i 16.05.2014 r. (skierowanych do niej) oraz pisma z 11.06.2014 r. (skierowanego do pozwanej). Z pierwszego z tych pism wynika jednoznaczna wola zwrotnego przeniesienia wierzytelności z faktora na rzecz powodowej spółki, natomiast kolejne dotyczą wyrażonego przez faktora wobec ich adresatów stanowiska, co do braku przysługujących mu uprawnień do tych wierzytelności w świetle zawarcia umowy zwrotnego przeniesienia tych wierzytelności. W świetle stanowiska przedprocesowego prezentowanego przez spółkę (...) oraz Syndyka masy upadłości tej spółki, nie budzi wątpliwości, że również jej wolą było zawarcie tej umowy.

Okoliczność tą potwierdza również pismo (...) sp. o.o. z dnia 15.01.2016 r. złożone na wezwanie Sądu, z którego jednoznacznie wynika, że nie jest wierzycielem strony pozwanej z tytułu wierzytelności objętych żądaniem pozwu. Z kolei fakt zwrotnego przeniesienia wierzytelności z (...) SA na powodową spółkę wynika z pisma z dnia 8.01.2014 r. złożonego wraz z pozwem (k: 24).

Niezależnie od powyższych ocen należy mieć na uwadze, że w toku niniejszego procesu w stosunku do spółki (...) została ogłoszona upadłość w trybie likwidacyjnym, a zatem skoro Syndyk przystąpił do sprawy to znaczy, że dochodzone wierzytelności zostały przez niego objęte masą upadłości. Okoliczność bezsporną było to, że ani faktorant, ani też (...) SA (ani też inny podmiot), nie wystąpiły z żądaniem wyłączenia tych wierzytelności z masy upadłości, w oparciu o uregulowania Prawa upadłościowego i naprawczego – art. 70 – 74 ustawy (w brzmieniu obowiązującym dla tego postępowania), a zatem bez względu na to, kto faktycznie miałby być właścicielem tych wierzytelności, to i tak legitymowanym czynnie do ich dochodzenia był wyłącznie Syndyk masy upadłości (...) SA.

Wymaga jedynie podkreślenia, że strona pozwana nie kwestionowała istnienia swojego zobowiązania w tym zakresie, a kwestia zasadności żądania zasądzenia od dochodzonej należności głównej (obejmującej skapitalizowane odsetki) została szczegółowo omówiona przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co czyni jej ponowne przytaczanie zbędnym.

Za bezzasadne należało również uznać zarzuty podniesione w uzasadnieniu apelacji odnośnie zasądzenia na rzecz strony powodowej kosztów procesu, mając na uwadze, że oprócz opłaty sądowej w kwocie 6124 zł i kosztów opłaty od pełnomocnictwa obejmowały one minimalne kwotę zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł, a nie jak twierdziła apelująca podwójną.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 ust. 6 w zw. z §10 ust. 1 pkt. 2 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zgodnie z żądaniem strony powodowej wygrywającej również ten etap postępowania (...).